

ZÁKAZY

HOLOKAUST

2. SV. VÁLKA

12 - 18. let

Občanská výchova, ZSV

Dějepis

Do 10 osob

10-30 osob

Časová dotace:

45 minut

Cíl aktivity:

Seznámit žáky/ně s protižidovskými nařízeními uplatňovanými nacisty v letech 1933–1945. Ukázat na konkrétním historickém období persekuci jedné skupiny obyvatelstva.

Pomůcky a příprava:

Vytisknout celý soubor zákazů (vždy 1 zákaz na 1 stranu A4). Nachystat sezení v kruhu.

Klíčové kompetence:

Občanská, komunikativní, sociální a personální.

1. Úvodní část – seznámení s protižidovskými nařízeními 1933-1945

- Žáci/kyně sedí v kruhu a učitel/ka jim rozdává jednotlivé zákazy – podle velikosti skupiny má každý několik zákazů (učitel chodí dokola a rozdává tak dlouho, dokud nerozdá všechny zákazy).
- Žáci/kyně si postupně potichu čtou zákazy a poskládají si je podle data za sebe tak, jak byly vydávány.
- Pak doprostřed kruhu na podlahu postupně podle data položí všechny zákazy. Nejlépe tak, aby stále na všechny viděli (při pokládání je přečtou nahlas).

2. Práce se zákazy

Úkol pro žáky/ně: Vyberte 1 zákaz, který by vás trápil nejvíc – žáci/kyně vyberou a vysvětlí svoji volbu.

3. Diskuse

- Co nacisti těmito zákazy způsobovali?
- Jak se měnil život Židů těmito zákazy?

- učitel/ka vhodně vede diskusi, klade doplňující otázky...

4. Úryvek z deníku Jiřího Ortena

Na závěr diskuse učitel/ka (nebo vybraný žák/kyně) přečte úryvek z deníku Jiřího Ortena (viz následující strana).

5. Závěr

Diskusí směřujeme k tomu, aby zaznělo, že Židé byli krok za krokem zbavováni občanských práv a vyřazováni ze společnosti. Je nutné, aby na porušování práv nějaké minoritní skupiny společnost reagovala, střežila dodržování lidských práv.

...Nemohl jsem na dnešek dlouho usnout a přemýšlel jsem a rovnal si v hlavě všechny ty záказы, které se mne nějak, byť sebedméně, dotýkají. A protože je nedělní dopoledne, venku již druhý den sněží a teprve za několik hodin mám jet do Košíř, napíšu si sem ty záказы, na které si vzpomenu, a až je napíšu, nechám pod nimi ještě hodně velké místo pro ty, které se dostaví po dnešním dni. Nemám bohužel po ruce žádný pramen, podle kterého bych mohl postupovat, a tak jak seřazení, tak počet je víceméně náhodný. Jsou to tedy tyto záказы:

Nesmím vycházet z domu po osmé hodině večerní.

Nesmím si najmout samostatný byt.

Nesmím se stěhovat jinam, než do Prahy I nebo V, a to jako podnájemník.

Nesmím chodit do vináren, kaváren, hostinců, biografů, divadel a na koncerty, kromě jedné nebo dvou kaváren, pro mne vyhrazených.

Nesmím chodit do parků a sadů.

Nesmím chodit do městských lesů.

Nesmím se vzdalovat za obvod Prahy.

Nesmím (tudíž) jet domů, do Kutné Hory a nikam jinam, leda na zvláštní povolení gestapa.

Nesmím jezdit v motorových vozech tramvají, jen v posledním vlečném voze, a má-li „tento“ střední vstup, tedy jenom v jeho zadní polovině.

Nesmím nakupovat v jakýchkoli obchodech jindy, než mezi 11. a 13. a mezi 15. a 17. hodinou.

Nesmím hrát divadlo a být jakkoli jinak veřejně činný.

Nesmím být členem žádných spolků.

Nesmím chodit do jakékoli školy.

Nesmím se společensky stýkat se členy Národního souručenství a oni se nesmějí stýkat se mnou, nesmějí se se mnou zdravit, zastavovat a mluvit o věcech jiných než nutných (při nákupech apod.).

Deníky Jiřího Ortena. Praha: Československý spisovatel, 1958, s. 303-304.